

Lluís Rodés, testimoni excepcional de diàleg entre la ciència i la fe

Dg, 22/11/2015 per Catalunya Religió

([Jesuïtes](#)) Tres jesuïtes han tret de les tenebres de l'oblit el manuscrit *Diario en tiempo de guerra*. Es tracta d'un text inèdit del pare **Lluís Rodés Campderà**, jesuïta que fou director de l'Observatori de l'Ebre entre 1920 i 1939. L'obra constitueix un al·legat contra l'alçament nacional i les atrocitats de la guerra, en un temps marcat per l'assassinat dels seus companys jesuïtes, per l'anomenada "bomba del Coliseu" del març de 1938, que va causar la mort del seu germà **Leopold** i la seva filla **Filomena** a Barcelona, i per la destrucció del seu Observatori de l'Ebre l'abril de 1938.

L'edició facsímil del manuscrit inèdit arriba gràcies a la iniciativa del pare **Santi Thió de Pol**, fill d'un nebot del pare Rodés, i primer impulsor de la transcripció i la difusió dels diaris del P. Rodés; el pare **Luis Felipe Alberca Silva**, director de l'Observatori de 1985 a 2001, i membre de la comunitat de jesuïtes de l'Institut Químic de Sarrià, i del pare **Lluís Victori i Companys**, professor emèrit IQS, amb més de cinquanta anys de docència, i president d'IQS entre 1998 i 2010.

El llibre [es va presentar](#) fa uns dies a l'Institut Químic de Sarrià. **Ramon Balasch**, editor i coordinador del projecte editorial, va adreçar als assistents un agraïment a totes les persones i totes les institucions que havien fet possible el projecte, especialment a la Companyia de Jesús; als representants de les quatre branques familiars dels germans de Rodés: Rodés-Areñas, Rodés-Jansana, Rodés-Verdalet, Thió-Rodés; l'oceanògrafa **Josefina Castellví**, del Patronat de l'Observatori de l'Ebre; i als dos coorganitzadors de l'acte, **Pere Regull**, director general d'IQS, i **M. del Carme Llasat**, professora d'Astronomia i Meteorologia de la UB i presidenta de l'Associació d'Antics Alumnes de Casp.

Van intervenir Luis Felipe Alberca que, en un treball minuciós, en les notes a peu de pàgina explica els vincles de les persones que hi apareixen amb el P. Rodés, el context de les situacions narrades i l'origen o les conseqüències del que s'hi diu, entre les anècdotes més sucoses. Per la seva banda, el P. Lluís Victori va compartir l'entusiasme que li havia generat la lectura dels quaderns originals de Rodés, l'emoció que sentia davant la seva figura excepcional i com es va llançar a fer-ne la transcripció corresponent. Va subratllar que era una manera de fer justícia a un català universal, que en el moment de la seva mort era soci actiu de més de quaranta societats científiques d'arreu del món. Un homenatge al pare Lluís Rodés com a home de ciència, com a astrònom que s'havia format als anys 1915 a Harvard i coneixia de primera mà els principals observatoris del món, apreciat fins al punt que va donar nom a un cràter de la lluna. Rodés va ser un cristià fidel a la República i en plena Guerra Civil va denunciar sempre les atrocitats de tots dos bàndols, que es van acarnissar en els seus companys jesuïtes i en els seus familiars.

Ferran Rodés Vilà i **Joan Eduard Rodés Parellada** van parlar en nom de les quatre branques familiars descendents del germans del P. Rodés. Van destacar com, després de dues generacions, el seu record omplia un espai llegendari dins la família.

Perfil biogràfic

Lluís Rodés Campderà (Santa Coloma de Farners, Girona, 1881-Biniaraix, Mallorca, 1939) va ingressar a la Companyia de Jesús el 1897. Va estudiar Filosofia i després es va especialitzar en astronomia a Harvard i al Mount Wilson, Califòrnia. El 1920 va ser nomenat director de l'Observatori de l'Ebre, que va modernitzar amb els seus estudis sobre Heliofísica, Meteorologia, Sismologia, Magnetisme i Electricitat. Va ser membre de la Unió Astronòmica Internacional i de societats astronòmiques d'Espanya, França, Alemanya i els Estats Units. Autor prolífic, va publicar més de seixanta obres i investigacions, entre les quals destaca *Harmonies del firmament*, text de la conferència al Palau de la Música Catalana el 1920, i la seva obra cabdal *El firmamento*, el 1927 (i edició pòstuma el 1939), que va presentar per tota l'Amèrica llatina.

Va resistir en el seu Observatori de l'Ebre la dissolució de la Companyia de Jesús d'Espanya el 1931 i el 1936 es va mantenir fidel a la República en una lluita formidable explicada en el seu diari personal. Després del desmantellament de l'Observatori al final de la guerra i fora de circulació per ser un defensor de la democràcia, va morir inesperadament el 7 de juny de 1939 a Biniaraix, prop de Sóller (Mallorca). El jesuïta Lluís Rodés va ser un dels primers meteoròlegs o homes del temps de la seva època, que va gaudir d'un alt prestigi i popularitat gràcies als seus comunicats, especialment entre les companyies aèries, que utilitzaven els seus serveis directament, com s'ha dit. Per això va poder assistir en plena guerra a Congressos a París i Estocolm i visitar el cardenal Vidal i Barraquer, figura de l'Església dissident, en el seu exili a Itàlia. Els seus comunicats meteorològics eren utilitzats indistintament pels republicans i els enemics de la República.